

Muhterem Kardeşlerim, Hayatımızda yaptığımız işler, Yüce Dinimiz İslamile uyuşup uyuşmaması yününden iki kısım olarak incelenebilir. Dinimizce yapılması emredilen veya tavsiye edilen, iyi, doğru, faydalı ve sevap kazanmaya vesile olan işler salih amel olarak, yine dinimizce yapılması yasaklanan veya hoş karşılanmayan kütü, yanlış, zararlı ve günaha yol açan ameller salih olmayan ameller olarak değerlendirilmiştir. Salih Amel, Kuran'da çok sık geçen terimlerden bir tanesidir. Salih kelimesi; güzel, doğru, hayırlı anlamlarına gelir. Amel kelimesinin Türkiye'deki en yakın karşılığı ise "iş"tir. Dolayısıyla Salih amel, iyi ve hayırlı iş anlamına gelir ki, bu da Kuran'da Allah'ın rızasına ve indirdiği dine uygun her türü fiil ve hareketi ifade eder. Fıkıh açısından ele alındığında salih amel derken farz, vacip, sünnet, müstehap veya mendup olan fiiller anlaşılırken, haram, mekruh ve müfsit olan fiiller ise salih olmayan fiilleri ifade etmektedir. Aziz Cemaat, Bir insanın ahretini kurtaran şey ise, yalnızca iman etmesi değil, aynı zamanda o imana uygun salih ameller işlermesidir. çnkü salih amel, samimi imanın da bir güstergesidir. Kişinin yalnızca "iman ettim" deyip, bu imanın gereklerini yerine getirmemesi, insanı kurtarmaz. Yüce Allah, bu konuda şüyle buyurmaktadır:

الم {} أَحَسِبَالنَّاسُ أَنيُتْرَكُواأَنيَقُولُواآمَنَّاوَهُمْ لَايُفْتَنُونَوَلَقَدْفَتَنَّاالَّذِينَمِنقَبْلِهِمْفَلَيَعْلَمَنَّ اللَّهُالَّذِينَصَدَقُواوَلَيَعْلَمَنَّالْكَاذِبِينَ İnsanlar, (sadece) "İman ettik" diyerek, sınanmadan bırakılacaklarını mı sandılar? Andolsun, onlardan üncekileri sınadık; Allah, gerçekten doğruları da bilmekte ve gerçekten yalancıları da bilmektedir. (Ankebut Suresi, 2-3) Rabbimizin "iman ettik" diyenleri yani bizleri sınamasının ünemli bir kısmı, salih amellerle olur. çnkü bu ameller, onları yerine getirmekle yükümlü olan Müslimanların sabırlarını, kararlılıklarını, sadakatlerini, kısacası imanlarındaki sebatlarını ortaya çıkırr. Kuran'ı Kerim'de, salih amellerin hayatımıza yansıyan farklı şekilleri bildirilmiştir. Anneye ve babaya iyi muamelede bulunmak, onlara yardımcı olmak Yakınlara, yetimlere, miskinlere bakmak, onlarla ilgilenmek. Komşuların haklarına riayet etmek. Takva sahibi olmak. Adaletli olmak Sabırlı olmak. Temiz ve bakımlı olmak. Tüvbe etmek. Müminlere karşı

al¸ak gönüllü olmak. Gibi konuların hepsi son derece önemli salih amellerdir. Ayrıca İslam Dininin direği olan Namaz kılmak, Ramazan ayında ve diğer önemli günlerde tutulan Oru¸, Yılda bir defa zengin olanlarımızın verdiği Zekat, Yine zengin ve sağlıklı olanlarımızın yerine getirmekle mükellef oldukları hac ibadeti gibi temel İslami ibadetler de salih amellerdendir. Anneye ve babaya iyi muamelede bulunmak, onlara yardımcı olmak Yüce rabbimiz Anne babaya iyilik edilmesi hususunda Şöyle buyurur:

وَقَضَى
رَبُّكَ
أَلاَّ
تَعْبُدُواْ
إِلاَّ
إِيَّاهُ
وَبِالْوَالِدَيْنِ
إِحْسَاناً
إِم.ّ,َا
يَبْلُغَنَّ
عِندَكَ
الْكِبَرَ
أَحَدُهُمَا
أَوْ
كِلاَهُمَا
فَلاَ تَقُل
لَّهُمَاأُفٍّ وَلاَ
تَنْهَرْهُمَا وَقُل
لَّهُمَا
قَوْلاً
كَرِيماً {23}
وَاخْفِضْ
لَهُمَا
جَن.َاحَ
الذُّلِّ
مِنَ
الرَّحْمَةِ
وَقُل رَّبِّ
ارْحَمْهُمَا كَمَا
رَبَّيَانِي
صَغِيراً “Rabbin, kendisinden başkasına asla ibadet etmemenizi, anaya-babaya iyi davranmanızı kesin olarak emretti. Eđer onlardan biri, ya da her ikisi senin yanında ihtiyarlık ¸ağına ulaşırsa, sakın onlara "öf!" bile deme; onları azarlama; onlara tatlı ve güzel söz söyle. Onlara merhamet ederek tevazu kanadını indir ve de ki: "Rabbim!, Tıpkı beni kü¸ükken koruyup yetiştirdikleri gibi sen de onlara acı." (İsra suresi, 23-24) Dikkat edilirse rabbimiz kendisine kulluktan sonra hemen zikrettiği husus Anne ve babaya iyilik etmek, onların gönüllerini hoş etmeye ¸alışmaktır. Yakınlarla, komşularla, arkadaşlarla iyi ge¸inerek haklarına

riayet etmek. Yetimlere, yoksullara iyilikte bulanmak.

وَاعْبُدُواْ اللّهَ وَلاَتُشْرِكُواْبِهِ شَيْئاًوَبِالْوَالِدَيْنِإِحْسَاناًوَبِذِيالْقُرْبَىوَالْيَتَامَىوَالْمَسَاكِينِوَالْجَارِذِيالْقُرْبَىوَالْجُنُبِوَالصَّاحِبِبِالجَنبِوَابْنِالسَّبِيلِوَمَامَلَكَتْأَيْمَانُكُمْ إِنَّاللّهَ لاَيُحِبُّ مَنكَانَمُخْتَالاًفَخُوراً “Allah'a ibadet edin ve O'na hiçbir şeyi ortak koşmayın. Anaya, babaya, akrabaya, yetimlere, yoksullara, akraba olan komşulara, yakın komşulara, yanında bulunan arkadaş'a, yolda kalanlara, sahip olduğunuz kölere iyilik edin. Şüphesiz Allah, kibirlenen ve övünen kimseyi sevmez.” (Nisa suresi, 36) فَأَمَّاالْيَتِيمَفَلَاتَقْهَر {}وَأَمَّاالسَّائِلَفَلَاتَنْهَرْ “Öyleyse sakın yetimi ezme! ﴾9﴿ Sakın isteyeniyi azarlama! ﴾10﴿ Rabbinin nimetine gelince; işte onu anlat.” (Duha suresi, 9-10) Takva sahibi olmak.Muttaki olmak. “Vikaye” kölünden gelen “muttaki” kelimesi; kuvvetli bir himayeye girerek korunan, sakınan, kendini muhafaza altına alan, bunun gereği olarak korkan ve

¸ekinen kimse” anlamına gelmektedir. Kur’an- Kerim’de İman etmek, şirkten uzak olmak, Allah ve Resul’nün emir ve yasalarına uymak, günahları terk etmek, haramlardan sakınmak, dünya ve ahirette kendisine zarar verecek şeylerden sakınmak dibi manalarda kullanılmıştır. Yüce Allah Kur’an- Kerim’de bir¸ok ayette takva sahibi olmayı muttakiliği övmüş ve Müslümanların muttaki olmalarını istemiştir. Daha Bakara Suresinin ilk ayetlerinde muttakilerden bahsederek şöyle buyurmuştur. الم {1} ذَلِكَ الْكِتَابُ لاَ رَيْبَ فِيهِ هُدًى لِّلْمُتَّقِينَ {2} الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِالْغَيْبِ وَيُقِيمُونَ الصَّلاةَ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنفِقُونَ {3} والَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِمَا أُنزِلَ إِلَيْكَ وَمَا أُنزِلَ مِن قَبْلِكَ وَبِالآخِرَةِ هُمْ يُوقِنُونَ {4}أُوْلَـئِكَ عَلَى هُدًى مِّن رَّبِّهِمْ وَأُوْلَـئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ {5}&rdm; “Elif Lâm Mîm. ﴾1﴿ Bu, kendisinde şüphe olmayan kitaptır. Allah'a karşı gelmekten sakınanlar i¸in yol göstericidir. ﴾2﴿ Onlar gaybe inanırlar, namazı dosdoğru kılarlar, kendilerine rızık olarak verdiğimizden de Allah yolunda harcarlar. ﴾3﴿ Onlar sana indirilene de, senden önce indirilenlere de inanırlar. Ahirete de kesin olarak inanırlar. ﴾4﴿ İşte onlar Rab'lerinden (gelen) bir doğru yol üzeredirler ve kurtuluşa erenler de işte onlardır.” (Bakara suresi, 1-5) Adaletli olmak “Adalet” bir insanın insafılı olması, özünde, sözünde, fiil ve hükümlerinde doğru olması, her şeyi yerli yerinde yapması, dengeli davranması, haklıya hakkını, yetkili olması halinde haksıza

insanların kötülüklerine, (16/126; 42/40) hem de nimetlerin şükrüne, (11/11) Allah’a ibadet ve itaate, (19/65) harama ve yasaklara, (8/46) öfke ve sinirlenmeye, (42/37; 3/134) savaş cihad ve kötülüklerle mücadeleye, (3/142; 8/66) karşı sabretmesi gerekir.

وَلَنَبْلُوَنَّكُمْبِشَيْءٍمِنَالْخَوْفِوَالْجُوعِوَنَقْصٍمِنَالْاَمْوَالِوَالْاَنْفُسِوَالثَّمَرَاتِۜوَبَشِّرِالصَّابِر۪ينَۙ “Andolsun ki sizi biraz korku ve açlıkla, bir de mallar, canlar ve ürünlerden eksilterek deneriz. Sabredenleri müjdele.” (Bakara suresi, 155) Ebu Hüreyre (r.a) anlatıyor: "Rasulullah (a.s) buyurdular ki: "Allah Teâla hazretleri şöyle demiştir: "Ben kimin iki sevdiğini almışsam ve o da sevabını umarak sabretmişse, ona cennet dışında bir mükâfat vermeye razı olmam." (Tirmizîî, Zühd 58, (2403) Temiz ve bakımlı olmak. Allah-ü Teala ilk inen ayetlerde temiz ve bakımlı olmanın önemini bildirmiş ve temiz ve bakımlı olmamızı öğütlemiştir. يَٓااَيُّهَاالْمُدَّثِّرُۙ ﴿﴾ قُمْفَاَنْذِرْۙ﴿﴾ وَرَبَّكَفَـكَبِّرْۙ﴿﴾وَثِيَابَكَفَطَهِّرْۙ﴿﴾وَالرُّجْزَفَاهْجُرْۙ “Ey örtüsüne bürünen! ﴾1﴿ Kalk ve uyar! ﴾2 ﴿ Sadece rabbinin büyüklüğünü dile getir. ﴾3 ﴿ Elbiseni tertemiz tut. ﴾4﴿ Her türlü pislikten uzak dur.” (Müddessir suresi, 1-5) ف۪يهِرِجَالٌيُحِبُّونَاَنْيَتَطَهَّرُِ

08;#1575;#1756; #1608;#1614;#1575;#1604;#1604;#1617;#1648;#1607;#1615;
#1610;#1615;#1581;#1616;#1576;#1617;#1615;
#1575;#1604;#1618;#1605;#1615;#1591;#1617;#1614;#1607;#1617;#1616;#15
85;#1770;#1610;#1606;#1614; “Burada gerçekten arınmak isteyen adamlar
vardır. Allah da arınmaya çalışanları sever.” (Tövbe suresi, 110)
İbnüI-Müseyyeb (r.a)'den rivayet edildiğine göre Efendimiz (sav)
şöyle buyurmuştur: "Allah Teâlâ Hazretleri münezehtir, (halde ve
sözde) nezîh olanı sever; temizdir, temizliği sever; kerîmdir, keremi sever;
cömerttir, cömertliği sever. Öyle ise avlularınızı temizleyin ve yahudilere
benzemeyin." (Tirmizî, Edeb 41, (2800) Tövbe etmek. “Tövbe”
günahlardan dönemek demektir. Şirk, küfür ve nifaktan iman ederek,
isyandan ise itaate dönerek tövbe edilir. Samimi (nasuh) tövbe edebilmek
için; günahın itiraf edilmesi, pişmanlık duyulması ve o günahın tamamen terk
edilip bir daha işlenmemesi, kul hakkı varsa sahibine hakkın ödenip helallik dilenmesi
gerekir. #1610;#1614;#1619;#1575;
#1575;#1614;#1610;#1617;#1615;#1607;#1614;#1575;
#1575;#1604;#1617;#1614;#1584;#1770;#1610;#1606;#1614;
#1575;#1648;#1605;#1614;#1606;#1615;#1608;#1575;
#1578;#1615;#1608;#1576;#1615;#1619;#1608;#1575;
#1575;#1616;#1604;#1614;#1609;
#1575;#1604;#1604;#1617;#1648;#1607;#1616;
#1578;#1614;#1608;#1618;#1576;#1614;#1577;#1611;
#1606;#1614;#1589;#1615;#1608;#1581;#1575;#1611;#1756;
#1593;#1614;#1587;#1648;#1609;
#1585;#1614;#1576;#1617;#1615;#1603;#1615;#1605;#1618;
#1575;#1614;#1606;#1618;
#1610;#1615;#1603;#1614;#1601;#1617;#1616;#1585;#1614;
#1593;#1614;#1606;#1618;#1603;#1615;#1605;#1618;
#1587;#1614;#1610;#1617;#1616;#1600;#1620;#1614;#1575;#1578;#1616;#16
03;#1615;#1605;#1618;
#1608;#1614;#1610;#1615;#1583;#1618;#1582;#1616;#1604;#1614;#1603;#16
15;#1605;#1618; #1580;#1614;#1606;#1617;#1614;#1575;#1578;#1613;
#1578;#1614;#1580;#1618;#1585;#1770;#1610; #1605;#1616;#1606;#1618;
#1578;#1614;#1581;#1618;#1578;#1616;#1607;#1614;#1575;
#1575;#1604;#1618;#1575;#1614;#1606;#1618;#1607;#1614;#1575;#1585;#16
15;#1753; #1610;#1614;#1608;#1618;#1605;#1614; #1604;#1614;#1575;
#1610;#1615;#1582;#1618;#1586;#1616;#1610;
#1575;#1604;#1604;#1617;#1648;#1607;#1615;
#1575;#1604;#1606;#1617;#1614;#1576;#1616;#1610;#1617;#1614;
#1608;#1614;#1575;#1604;#1617;#1614;#1584;#1770;#1610;#1606;#1614;
#1575;#1648;#1605;#1614;#1606;#1615;#1608;#1575;
#1605;#1614;#1593;#1614;#1607;#1615;#1754;
#1606;#1615;#1608;#1585;#1615;#1607;#1615;#1605;#1618;
#1610;#1614;#1587;#1618;#1593;#1648;#1609;
#1576;#1614;#1610;#1618;#1606;#1614;
#1575;#1614;#1610;#1618;#1583;#1770;#1610;#1607;#1616;#1605;#1618;
#1608;#1614;#1576;#1616;#1575;#1614;#1610;#1618;#1605;#1614;#1575;#16
06;#1616;#1607;#1616;#1605;#1618;

يَقُولُونَ
رَبَّـنَٓا
اَتْمِمْ
لَنَا
نُورَنَا
وَاغْفِرْ
لَنَاۚ
اِنَّكَ
عَلٰى كُلِّ
شَيْءٍ
قَد۪يرٌ Ey iman edenler! İçtenlikle ve
kararlılık içinde Allah’a tövbe edin. Umulur ki rabbiniz
kötüİüklerinizi örter ve sizi altından ırmaqlar akan cennetlerine koyar. O
gün Allah, peygamberi ve onunla aynı imanı paylaşanları utandırmaz. Onların nuru
önlerinde ve sağ yanlarında ilerleyerek yollarını aydınlatırken şöyle derler: "Rabbimiz!
Nurumuzu arttır eksiltme ve bizi bağışla. Şüphesiz senin her şeye gücün yeter."
(Tahrim suresi, 8) Mü’minlere karşı alçak gönüİü
olmak. يَٓا
اَيُّهَا
الَّذ۪ينَ
اٰمَنُوا
مَنْ
يَرْتَدَّ
مِنْكُمْ
عَنْ د۪ينِه۪
فَسَوْفَ
يَأْتِي
اللّٰهُ
بِقَوْمٍ
يُحِبُّهُمْ
وَيُحِبُّون
14;هُٓ
اَذِلَّةٍ
عَلَى
الْمُؤْمِن۪
10;نَ اَعِزَّةٍ
عَلَى
الْكَافِر۪ي
06;َۘ
يُجَاهِدُون
14; ف۪ي سَب۪يلِ
اللّٰهِ
وَلَا
يَخَافُونَ
لَوْمَةَ
لَٓائِمٍۜ
ذٰلِكَ
فَضْلُ

اللّٰهِ
يُؤْت۪يهِ
مَنْ
يَشَٓاءُۜ
وَاللّٰهُ
وَاسِعٌ
عَل۪يمٌ “Ey iman edenler! Sizden kim
dininden dönerse bilsin ki Allah öyle bir kavim getirecektir ki Allah onları sever, onlar da
Allah’ı severler; müminlere karşı alçak gönüllü, kâfirlere
karşı vakarlıdır; Allah yolunda cihad ederler ve hiç kimsenin kınamasından korkmazlar.
İşte bu Allah’ın dilediğine verdiği bir lutfudur. Allah’ın lutfu geniştir; O, her şeyi
bilir.” (Maide suresi, 5) Kıymetli Kardeşlerim, Bir bölümünü sizlere
aktarmaya çalıştığımız salih amelleri işleyenler dünya mutluluğunu elde ettikleri gibi
ahiret mutluluğu olan cenneti de elde edeceklerdir. Çünkü Yüce Rabbimiz
böyle buyurmaktadır. Allah-u Teala’nın istemiş olduğu, Sevgili Peygamberimizin de
hayatına aktarmış olduğu güzel işleri yapmamız bize ahiret saadetini getirecektir. Yüce
Rabbimiz Kur’an-ı Kerim’ın değişik birçok ayetinde bu hususu şöyle
vurgulamaktadır. وَبَشِّرِ
الَّذِين
آمَنُواْ
وَعَمِلُواْ
الصَّالِحَا
78;ِ أَنَّ
لَهُمْ
جَنَّاتٍ
تَجْرِي مِن
تَحْتِهَا
الأَنْهَارُ
كُلَّمَا
رُزِقُواْ
مِنْهَا مِن
ثَمَرَةٍ
رِّزْقاً
قَالُواْ
هَـذَا
الَّذِي
رُزِقْنَا
مِن قَبْلُ
وَأُتُواْ
بِهِ
مُتَشَابِها&#nbs
p; وَلَهُمْ
فِيهَا
أَزْوَاجٌ
مُّطَهَّرَة
12; وَهُمْ
فِيهَا
خَالِدُونَ “İman

"Ey Rabbimiz! Bizi buradan kurtar ki dünyada iken işlemekte olduğumuzdan başka ameller, salih ameller işleyelim" diye bağışırlar. (Onlara şöyle denilir:) "Sizi, dünyaya gönderdiğimiz kadar yaşatmadık mı? Size uyarıcı da gelmişti. Öyle ise tadın azabı. Çünkü zalimler inhiyacıdır bir yardımcı yoktur." (Fatır suresi, 37) Kardeşlerim, Yüce Rabbim, İslam Dinimizin bizlere emrettiği helalleri işlemek suretiyle salih ameller işlemeyi ve sevdiklerimizle cennete girenlerden olmayı, Rabbimizin yasak kapsamına aldığı haram ve mekruh olarak hıkmeye bağladığı fiilleri işlemekten uzak eylesin. Bu vesile Kendi rızasına uygun davranışlar sergilemeyi, iyi işlerle meşgul olup, iyi kimselerle olmayı, dünyadan iyi şekilde ayrılmayı, arkamızdan iyi nesiller bırakmayı, iyilerle mahşer meydanında toplanmayı, Efendimiz (s.a.s.) ile beraber Cennete girmeyi hepimize nasip etsin. Cumanız mübarek olsun. Allah'ın emanet olun. Tahsin EKİM Sulakyurt İnceleme

[İslam ve Hayat, Güncel Vaaz ve Hutbeler](#)